

Aan de leden van de Tweede Kamer
t.a.v. de vaste Kamercommissie voor Binnenlandse Zaken / VRO
i.a.a. aan de vaste Kamercommissies voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport, en Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Per e-mail: cie.szw@tweedekamer.nl, cie.vws@tweedekamer.nl, cie.bzk@tweedekamer.nl

Datum	Bijlage(n)
21 juni 2022	-
Contactpersoon	Doorkiesnummer
Esmé Wiegman-van Meppelen Scheppink (Valente)	06 21 70 35 81
Onderwerp	Ons kenmerk
Commissiedebat Staat van de Volkshuisvesting 30 juni 2022	VA22-057

Geachte leden van de Tweede Kamer,

Op 30 juni spreekt u met minister De Jonge voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening over de Staat van de Volkshuisvesting. Wij willen, als landelijke koepelpartijen die werken aan leefbare en vitale wijken, uw aandacht vragen voor de samenhang in de kabinetsplannen als het gaat om volkshuisvesting, bestaanszekerheid, ambulantisering van en uitstroom uit ggz en opvang, leefbaarheid van wijken en de aanpak van dakloosheid.

‘Een Thuis voor iedereen’ is voorwaarde voor terugdringen van woningtekort èn zorgkosten

Het kabinet heeft zich ten doel gesteld om mensen zo veel mogelijk zelfstandig te laten wonen. Dat geldt voor ouderen, maar ook voor de overige kwetsbare groepen die in het programma ‘Een Thuis voor iedereen’ genoemd staan. Deze mensen verblijven nu vaak onnodig lang in woonvoorzieningen, klinieken en opvanghuizen. Andere mensen die dit type voorzieningen nodig hebben, staan op eindeloze wachtlijsten, slapen op straat of verblijven in een onveilige situatie thuis. Het gebrek aan doorstroom naar normale huisvesting veroorzaakt voor al deze mensen grote problemen en verergering van hun situatie. Daar komt bij dat behandeling weggegooid geld is als iemand daarna weer op straat of in een instabiele woonsituatie belandt. De maatschappelijke kosten van het gebrek aan doorstroom naar gewone woningen zijn hoog. Waarom verblijven in een instelling tegen €60.000 per jaar (Wmo/Wlz), als je voor de helft daarvan een woning kunt huren en passende ondersteuning kunt bieden?

Instrumenten volkshuisvesting cruciaal voor beteugelen zorgkosten

Wij onderstrepen de absolute noodzaak om haast te maken met het uitvoeren van het programma 'Een Thuis voor iedereen'. Alle gemeenten zouden een aandeel moeten leveren in het huisvesten van mensen met een inkomen tot modaal, onder wie de genoemde kwetsbare groepen. Dit kan nu al door voortvarend gemeenten te ondersteunen bij het maken en invoeren van een huisvestingsverordening met urgentieregeling voor genoemde doelgroepen. Slechts de **helft** van de gemeenten kent nu een dergelijke urgentieregeling.

Wilt u de minister vragen met voorrang te zorgen voor ondersteuning van gemeenten om een huisvestingsverordening inclusief urgentieregeling in te kunnen voeren? Wilt u de minister vragen om de Tweede Kamer jaarlijks te informeren over de gemeenten die wel en (nog) niet een verordening en urgentieregeling hebben?

Evenwichtige spreiding van doelgroepen – elke gemeente 30% sociale huur

Alle gemeenten dienen samen voor betaalbare huisvesting te zorgen. Op dit moment heeft slechts **een derde** van de gemeenten 30 procent of meer sociale huur. Dat zijn slechts 110 gemeenten. Veertig procent van de gemeenten (137 gemeenten) heeft minder dan een kwart sociale huur, bijna één op de zeven (50 gemeenten) blijft zelfs onder de 20 procent steken. Deze situatie maakt de samenstelling van wijken onevenwichtig en belast een aantal gemeenten onevenredig. Het is belangrijk dat de woningvoorraad van alle gemeenten uit tenminste 30% sociale huur bestaat. Niet alleen om starters te kunnen huisvesten, maar ook om bewoners met een medische of sociale urgentie en andere kwetsbare mensen een kans te geven op herstel en een nieuwe start in de voor hen best mogelijke situatie. Een evenwichtige verdeling van sociale huur over wijken en gemeenten bevordert de leefbaarheid en vitaliteit van wijken. Zo kunnen alle buurtbewoners prettig wonen. Daarbij is het essentieel dat er een goede definitie van sociale huur komt, wat nu nog niet het geval is.

Wilt u de minister vragen wat hij gaat doen om de gemeenten met minder dan 30% sociale huurwoningen te bewegen extra inzet te plegen om tot de streefnorm van 30% te komen? Welke middelen gaat hij inzetten om gemeenten die achterblijven, hierbij te ondersteunen? Welke stappen zet de minister om een goede definitie van sociale huur te maken?

Elke gemeente heeft een woonzorgvisie nodig

Voor een succesvol huisvestingsbeleid dienen kwetsbare doelgroepen ook voldoende ondersteund te worden op andere levensdomeinen dan wonen. Mensen die hulp krijgen van onze leden hebben te maken met een meervoud aan problemen, rond armoede, veiligheid, (geestelijke) gezondheid, onderwijs, werk en inclusie. Daarom is landelijk en lokaal samenwerking nodig. De problemen rond dakloosheid, huiselijk geweld en (beschermd) wonen voor mensen met ernstige psychische aandoeningen kunnen alleen in sámenhang worden aangepakt en opgelost. Huisvesting (als belangrijk aspect van bestaanszekerheid) en integrale aanpak rondom kwetsbare groepen (die eerder of langer zelfstandig thuis wonen mogelijk maakt), dragen bij aan het terugdringen van de zorgkosten.

Als landelijke koepelpartijen willen we graag bijdragen aan de succesvolle realisatie van iedereen een thuis. In de praktijk zien wij in het land al veel goede voorbeelden op het gebied van lokale samenwerking tussen wonen, welzijn en zorg. Wij verzamelden deze in het [magazine](#) 'Zo doen we dat!

Betrokkenheid bewoners bij maken en uitvoeren van beleid is essentieel

Het is van groot belang dat de woonzorgvisies die ontwikkeld gaan worden kunnen rekenen op brede steun, ook bij bewoners zelf. Alle bewoners, met of zonder zorgvraag, zijn gebaat bij een veilige leefomgeving en bij vitale en leefbare wijken. Het is belangrijk dat zij zich ook mede-eigenaar kunnen voelen van de woonzorgvisies die ontwikkeld gaan worden. De laatste tijd zijn, met ondersteuning van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, goede stappen gezet om de ggz, beschermd wonen, maatschappelijke opvang en sociaal werk beter te betrekken bij de Woonagenda en prestatieafspraken. Ook bewonersorganisaties en cliëntorganisaties zijn hierbij betrokken. Toch is het nog lang niet vanzelfsprekend dat het bewonersperspectief voldoende terug zal komen in de woonzorgvisies.

Wilt u de minister vragen op welke wijze hij de inbreng van bewoners, inclusief mensen van de aandachtsgroepen zelf, wil stimuleren bij de totstandkoming en uitvoering van woonzorgvisies?

Interdepartementaal en domein overstijgend werken essentieel

Voldoende middelen voor gemeenten in het sociaal domein zijn onontbeerlijk voor de uitvoering van het programma 'Een Thuis voor iedereen'. Uit onderzoek van het Instituut voor Publieke Waarden blijkt dat gemeenten 30% van de middelen voor het sociaal domein investeren in 1 procent van de huishoudens. Het kan beter, goedkoper en handiger en daarvoor is een algemeen toegankelijk aanbod in de wijk nodig. Dat vraagt intensieve lokale samenwerking, maar ook samenwerking landelijk tussen de betrokken departementen.

Mensen uit aandachtsgroepen die hulp krijgen hebben te maken met een meervoud aan problemen. Een integrale aanpak op het niveau van de wijk, de gemeente, de regio en het Rijk is noodzakelijk. Om het plan 'Een Thuis voor iedereen' te laten slagen, is het commitment nodig van zowel de minister van Volkshuisvesting, als van de minister van Binnenlandse Zaken, de VWS-bewindspersonen, de minister van Participatie, Armoede en Schulden, de minister van Rechtsbescherming en de staatssecretaris van Asiel en Migratie.

Wilt u de minister vragen op welke wijze hij de samenwerking met zijn collega's gaat invullen, zodanig dat zij elk voor zich en als team samen de kabinetsdoelstellingen halen? Hoe gaat de minister regie houden op de eigen en op de interdepartementale inzet, bijvoorbeeld door gezamenlijke voortgangsbrieven en gezamenlijke commissiedebatten?

Mocht u vragen hebben of nadere informatie willen, neem dan gerust contact op met de hierboven genoemde contactpersoon,

Namens Divosa, MIND, de Nederlandse GGZ, Sociaal Werk Nederland en Vereniging Valente

Met vriendelijke groet,

Esmé Wiegman - u Meppelen Scheppink

Esmé Wiegman-van Meppelen Scheppink
Directeur Vereniging Valente

Erik Dannenberg
Voorzitter Divosa

Veronique Esman-Peeters
Directeur de Nederlandse ggz

Lex Staal
Directeur-bestuurder Sociaal Werk Nederland

Marjan ter Avest
Directeur / bestuurder MIND